

Nejmenší absolventi

Před deseti lety se Západočeská univerzita otevřela dětem. Žáci základních a středních škol si mohou díky dětským univerzitám vyzkoušet, jaké to je, studovat na vysoké škole, nabýt cenné znalosti a zkušenosti a na konci studia si dojit pro svůj první vysokoškolský diplom.

V roce 2007 vznikla první dětská univerzita, JuniorFEL, která má k dnešnímu dni už více než šest stovek absolventů. Postupně se s nabídkou pro studenty mladších ročníků přidaly i další fakulty, pedagogická a ekonomická. Letos startuje už čtvrtá dětská univerzita, a to na fakultě strojní.

„Začínali jsme jako první dětská univerzita na Západočeské univerzitě v Plzni, v té době neexistovaly příměstské tábory ani jiné podobné akce,“ vzpomíná na začátky Jaroslav Fiřt, koordinátor JuniorFEL. Cílem podle něho bylo žákům druhého stupně ukázat, že technika není obtížná. Zároveň měla akce motivovat mladé k technickému vzdělávání. JuniorFEL trvá týden, koná se každoročně na konci srpna.

Nejstarším absolventům JuniorFEL je dnes už kolem 25 let a konkrétní výsledky už tedy mohou být i vidět. Přesnou statistiku si fakulta sice nevede, podle Jaroslava Fiřta si ale někteří absolventi později skutečně jednu z technicky zaměřených fakult, nejen elektrotechnickou, pro další studium zvolí.

Příklon k technickým oborům je patrný i u mladších účastníků. „Určitě bych chtěla syna směřovat technicky, neboť sama mám technické vzdělání a myslím si, že je praktické se na věci dívat právě z technického hlediska,“ souhlasí Šárka Nová, jejíž syn se této letní školy zúčastnil. „Byla jsem ráda, že se technické fakulty mají chuť věnovat dětem a přiblížit jim tento svět hravou formou. Syn byl nadšený. Každý den po příchodu domů jsme společně probírali, co který den děti dělaly,“ líčí Šárka Nová a dodává, že syn se k zážitkům opakovaně vracel.

Obdobnou zkušenost má i Karel Brich, respektive jeho tři synové, kteří JuniorFEL navštěvovali. Letos se zúčastnil nejmladší syn s tím prostředním, ten už školu

absolvoval asi před čtyřmi lety se svým starším bratrem. „Synové byli velmi spokojení. Protože byli každý v jiné skupině, celou cestu domů si vždy vyprávěli, co na fakultě prožili,“ pochvaluje si Karel Brich a přidává důležitý faktor, který děti ke studiu motivuje. „Synovi se moc líbila budova fakulty. Chlubil se, že alespoň na chvíli se stal studentem vysoké školy,“ říká.

Nedílnou součástí dětských univerzit je totiž i slavnostní promoce. „Manžel pracuje na univerzitě, promoci se účastní. Dcera se pyšní tím, že už svou promoci také měla. Dvakrát dokonce získala červený diplom,“ přidává svou zkušenost Veronika Poláčková, jejíž devítiletá dcera navštěvuje třetím rokem Dětskou univerzitu na fakultě pedagogické.

Na tu docházejí mladí posluchači jednou týdně, vybírat si mohou ze zajímavých přednášek a workshopů z matematiky, fyziky, technické výchovy, chemie, biologie, anglického jazyka, výtvarné výchovy, psychologie, výpočetní techniky, historie, ale také hudební výchovy, německého jazyka, pedagogiky nebo tělesné výchovy. „Dceru nadchnul kurz origami, hodně se jí líbily i chemické pokusy, k nimž se jinak nedostane,“ říká Veronika Poláčková. Garant Dětské univerzity Josef Kepka přidává další oblíbené kurzy: „Velký zájem je o pokusy s tekutým dusíkem, magnety či strojní a ruční obrábění materiálů.“

Tato univerzita funguje čtvrtým rokem, určená je žákům základních škol a nižších gymnázií. Podle Josefa Kepky je nynější kapacita 140 až 150 dětí, zájem ale tyto možnosti převyšuje. „Pokusíme se o to, abychom mohli poprvé uspořádat výuku i v letním semestru, a uspokojit tak další zájemce,“ prozradil. Výuka je zdarma, malí účastníci musí absolvovat v semestru minimálně šest dvouhodinových lekcí, jejichž zaměření si sami vybe-

rou. Pokud mají maximálně jednu absenci, odnášejí si ze slavnostní promoce červený diplom.

Svou dětskou univerzitu pořádá také fakulta ekonomická, stejně jako JuniorFEL se koná během letních měsíců a trvá týden. Škola Homo Economicus je určena žákům a studentům základních a středních škol ve věku od šesti let, kteří mají zájem nahlédnout do světa ekonomických věd. Zjistí, že na fakultě ekonomické se studenti nezabývají jen nudnými čísly, tabulkami a grafy, ale že studium může být i zábavné.

Novinkou je Dětská technická univerzita, kterou otevřela fakulta strojní pro žáky základních škol a nižších gymnázií v roce 2017. Šestatřicet malých posluchačů bylo na konci září slavnostně imatrikulováno a po dva semestry se bude snažit proniknout do světa techniky.

Děti si mohou vyzkoušet řadu experimentů napříč všemi katedrami, seznámí se také s množstvím specializovaných zařízení na fakultě. „Budou se věnovat 3D tisku z plastu a kovu, výrobě frézovaných zvířátek a figurek, chemickým experimentům, zkoumání vlastností materiálů, parní turbíně a větrné energii, výrobním strojům a zařízením. Navštíví i Regionální technologický institut – výzkumné centrum fakulty,“ přibližuje jedna z organizátorek, Eva Krauzová.

Cílem je podle ní přivést hravou formou děti k technice. „Chceme žákům ukázat, že technika nejsou jen dlouhé a složité matematické výpočty, které vídají v učebnicích, na tabulích nebo fotografiích, ale že to může být především zábava,“ doplňuje děkan fakulty strojní Milan Edl a dodává: „Byli bychom rádi, kdyby se podařilo alespoň část dětí pro techniku nadchnout a rozhodly se ji v budoucnu studovat.“

Podle Evy Krauzové se do budoucna uvažuje i o rozšíření této univerzity mimo Plzeň, nyní se pracuje na konkrétní podobě. Jedná se o tom, že by se výuka pře-

sunula také do Klatov nebo do Tachova. „Rádi bychom rozšiřovali program i v Plzni, tak, aby letošní absolventi mohli příští rok navštěvovat univerzitu znovu, ale s jiným programem,“ naznačuje organizátorka, podle níž bude hrát roli také zapojení dalších partnerů, zejména průmyslových podniků.

K rozšíření už přistoupila také nejstarší dětská univerzita v Plzni, JuniorFEL. „K jedenáctému výročí konání jsme otevřeli poprvé JuniorFEL², určenou pro studenty netechnických středních škol ve věku 16 až 19 let. Program je pochopitelně náročnější,“ říká Jaroslav Fírt, který právě toto rozšíření považuje za jeden z největších úspěchů. Stejně jako ostatní dětské univerzity jej ale těší zájem mladých posluchačů, podpora veřejnosti i spolupráce s řadou partnerů.

